

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315207703
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2315207703.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobkyne: G. A., rod. G., nar. X.X.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX U., zastúpená: Mgr. Ivica Šišoláková, advokátka so sídlom Nová Doba 920/5, 924 01 Galanta, proti žalovanému: M. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX W. XXX, o vyporiadane BSM, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 17C/281/2015-46 zo dňa 04. októbra 2016 v časti, kde súd žalobe vyhovel, v časti náhrady trov konania a povinnosti zaplatiť súdny poplatok, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. inštancie sa v napadnutej časti a v časti, kde súd zamietol vzájomnú žalobu o zaplataenie sumy 7.995,62 eur, r u š í a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd I. inštancie výrokom I. zaviazal žalovaného na zaplataenie sumy 6.289,10 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vzájomnú žalobu žalovaného zamietol, výrokom III. priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a výrokom IV. zaviazal žalovaného zaplatiť Slovenskej republike, na účet súdu súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 377 eur a súdny poplatok za vzájomnú žalobu vo výške 498 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodnutie súd I. inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 143, § 144, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1 a 4, § 150 Občianskeho zákonníka. Vecne argumentoval tým, že počas manželstva (začiatkom roku 2004), ako to vyplynulo zo zhodného tvrdenia strán, nadobudli strany do BSM nehnuteľný majetok tak, ako je to opísané v žalobe (LV č. XXXX pre k. ú. W.). Tento nehnuteľný majetok bol vydražený dňa 9.9.2014 (Notárska zápisnica N 1356/2014, Nz 32927/2014, NCRIs 33600/2014 zo dňa 9.9.2014), v dôsledku čoho následne došlo k zmene vlastníka nehnuteľností na vydražiteľa. Ďalej uviedol, že žalobkyňa tvrdila, že do spoločného majetku - nehnuteľností - vložila svoje finančné prostriedky v jej výlučnom vlastníctve, ktoré nadobudla pred uzatvorením manželstva a to vo výške 6406,- eur. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobkyňa vložila zo svojho do spoločného majetku sumu 5974,90 eur. Žalobkyňa súdu predložila originál výpisu z účtu v banke zo dňa 7.1.2003, stav účtu k 31.12.2002 (t.j. mesiac po uzatvorení manželstva). Z výpisu Z. Z., a.s. vyplýva, že žalobkyňa mala stav účtu ku dňu 31.12.2002 vo výške 190 515,- Sk, pričom dňa 11.12.2002 tam vložila sumu 189 466,60 Sk (6.289,14 eur). Túto sumu vložila do spoločného majetku, ako to potvrdil aj žalovaný (menší rozdiel vo výške 314,24 eur je spôsobený pravdepodobne tým, že žalovaný sumu uviedol odhadom bez vydokladovania bankovým výpisom a s odstupom 14 rokov). V dôsledku toho potom žalobkyňa vzala žalobu späť v rozsahu 116,90 eur a súd konanie v tejto časti zastavil (uznesením pod č. k. 17C/281/2015 - 36 zo dňa 1.2.2016). Žalobkyňa ďalej požadovala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplataenie sumy 6.289,10 eur. Súd mal zhodným tvrdením účastníkov za preukázané, že žalobkyňa vložila na spoločný majetok svoje finančné prostriedky, ich výšku mal súd za preukázanú bankovým výpisom - vo výške 6.289,14 eur (súd však priznal žalobkyni právo na zaplataenie sumy 6.289,10 eur v súlade s § 216 ods. 2 CSP).

3. Uviedol, že keďže v BSM sa nenachádzali veci, ktoré by sa mali vypořiadat', nenachádzali sa žiadne hnutelné či nehnuteľné veci, ani pasíva, žalobkyňa sa domáhala zaplata sumy 6.289,10 eur podľa § 150 veta druhá OZ. Nejde teda v prejednávanej prípadе o vypořiadanie BSM po rozvode manželstva, jedná sa o zaplata žalovanej sumy s poukazom na citované ustanovenie (titul zaplata).

4. Ako uviedol žalovaný, a žalobkyňa to nijak nepoprela, strany nadobudli nehnuteľnosti do BSM za kúpnu cenu vo výške 750 000,- Sk (24.895,44 eur). Zo svojho (samostatného) majetku žalobkyňa vložila na kúpnu cenu sumu 6.289,14 eur, t.j. vložila to na spoločný majetok patriaci do BSM.

5. Ohľadne splácania úveru, súd upriamil pozornosť na to, že úver si strany vzali počas manželstva a počas manželstva bol aj splácaný. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že ho splácal zo svojho príjmu, súd uviedol, že počas trvania manželstva a teda aj BSM patria všetky príjmy manželov do BSM (mimo výnimiek uvedených v § 143 OZ), a teda úver bol splácaný zo spoločného majetku, nie z výlučného majetku žalovaného.

6. Čo sa týka vzájomnej žaloby žalovaného, aj napriek viacerým výzvam súdu a aj napriek dlhej dobe, ktorú mal žalovaný k dispozícii na preukázanie svojich tvrdení, žalovaný neunesol dôkazné bremeno, pretože počas doby od 24.11.2015 do 4.10.2016 súdu nepredložil ani jeden dôkaz, ktorým by preukázal svoj vklad do spoločného majetku vo výške 6306,84 eur. Na základe uvedeného dospel k jednoznačnému záveru, že kým žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno a žalovaný jej vklad so samostatného majetku do spoločného majetku nespochybnil, žalovaný dôkazné bremeno neunesol. Preto súd žalobe žalobkyne vyhovel v plnom rozsahu a vzájomnú žalobu žalovaného zamietol ako nedôvodnú.

7. O nároku žalobkyne na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Oslobodenie od povinnosti nahradiť trov konania úspešnej strane nie je možné.

8. O povinnosti žalovaného na zaplata súdneho poplatku súd rozhodol s poukazom na § 2 ods. 2 veta prvá, § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov účinného do 31.12.2015. Žalobkyňa bola v konaní oslobodená od súdnych poplatkov, a preto, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Žalovaný je tak povinný zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu, t.j. podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov je to 6 % zo sumy 6.289,- eur, t.j. 377,- eur (§ 7 ods. 1, § 7 ods. 11 písm. a/ cit. zák.). Zároveň žalovaný podal vzájomnú žalobu na zaplata sumy 8.307,62 eur, preto je povinný zaplatiť aj súdny poplatok za vzájomnú žalobu vypočítaný podľa § 7 ods. 1 a 11 písm. a/ cit. zák., t. j. 6 % zo sumy 8.307,- eur, t.j. 498,- eur.

9. Proti tomuto rozsudku súdu I. inštancie podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 17C/281/2015-46, v ktorom uložil žalovanému M. A. povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 6.289,10 eur a náhradu trov vo výške 377 eur, a súdny poplatok vo výške 498 eur napáda v plnom rozsahu. Počas manželstva spoločne nadobudli rodinný dom na adrese W. XXX, ktorý je predmetom majetkového vysporiadania BSM za trvania manželstva, a ktorý bol v dražbe vydražený dňa 25.9.2014.

10. Na obstaranie uvedeného rodinného domu boli vynaložené finančné prostriedky nasledovne: - hypotekárny úver S. vo výške 13.277,57 eur a hotovosť zaplata predávajúcemu vo výške 11.617,87 eur. Hotovosťné prostriedky sa skladali z úspor žalobkyne vo výške 4.979,09 eur a z úspor a darov žalovaného vo výške 6.638,78 eur. Uvedený rodinný dom žalobkyňa užívala počas trvania manželstva, a to do 14.6.2012, a po rozvianí manželstva do 31.8.2012. Režijné náklady a splácanie hypotekárneho úveru vykonával sám. Od apríla 2014 sa z uvedeného rodinného domu odšťahoval aj s maloletým synom a dom do uvedeného obdobia užívala žalobkyňa, pričom žiadne režijné náklady neuhrádzala. Na základe týchto skutočností žiada o prehodnotenie rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 17C/281/2015-46 zo dňa 04.10.2016 a navrhuje - nárok žalobkyne považovať za neoprávnený. Žiada, aby majetkové vysporiadanie BSM po rozvianí manželstva bolo vysporiadané bez finančných náhrad žalobkyne a žalovaného, a tiež, aby súdne trov konania znášala každá strana samostatne bez nároku náhrady.

11. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Domnieva sa, že odvolanie žalovaného nespĺňa náležitosti odvolania, ako to vyžaduje ust. § 363 CSP, a to i napriek tomu, že žalovaný bol o náležitostiach odvolania poučený napadnutým rozhodnutím. Z podaného odvolania nie je zrejmé, či odvolanie smeruje proti všetkým výrokom rozhodnutia, neuvádza sa odvolací dôvod ani odvolací návrh, preto navrhuje, aby odvolací súd podané odvolanie odmietol v súlade s ust. § 386 písm. d) CSP.

12. V prípade, ak bude odvolanie vyhodnotené ako spĺňajúce zákonom požadované náležitosti navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu I. inštancie potvrdil ako vecne správne. Má za to, že súd I. inštancie sa náležite oboznámil so skutočnosťami prednesenými oboma účastníkmi konania a vyhodnotil dôkazy, ktoré boli účastníkmi konania predložené na podporu ich tvrdení. Žalobkyňa predložila listinný dôkaz preukazujúci tú skutočnosť, že pred uzavretím manželstva disponovala finančnými prostriedkami v jej výlučnom vlastníctve, ktoré boli použité na nadobudnutie spoločnej veci, pričom túto skutočnosť a výšku plnenia do sumy 5.974.90 eur potvrdil aj žalovaný. Žalovaný na podporu svojich tvrdení počas trvania prvostupňového konania nepredložil žiadny dôkaz a svojim ľahkovážnym prístupom konaniu neunesol bremeno dôkazu svojich tvrdení. Na skutočnosti, ktoré žalovaný uvádza vo svojom odvolaní ako prostriedky procesného útoku alebo obrany, a ktoré nepoužil v priebehu konania pred súdom I. inštancie nie je možné už prihliadnuť, nakoľko nejde o novoty v konaní podľa ust. § 366 CSP a žalovaný ich mohol uviesť a predložiť už v priebehu konania na prvom stupni. Navyiac ním uvádzané skutočnosti sa odlišujú od tvrdení prednesených v priebehu konania, a to najmä pokiaľ ide o výšku finančných plnení poskytnutých účastníkmi konania. Z tvrdení žalovaného obsiahnutých v jeho odvolaní je zrejmé, že za svoj osobný majetkový prínos považuje aj príjmy zo závislej činnosti a z podnikania počas trvania manželstva, ktoré spadajú do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov a nie je možné ich uplatňovať ako nárok titulom náhrady toho, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok. V tomto prípade je podľa jej názoru odvolací súd viazaný skutkovým stavom, ako ho na základe vykonaného dokazovania zistil súd I. inštancie a voči ktorému nemá žiadne námietky. Rozhodnutie súdu I. inštancie považuje za spravodlivé a vecne správne.

13. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že na kúpu rodinného domu v W. č. XXX, bol použitý hypotekárny úver poskytnutý od S. B. v mesiaci marec 2004 vo výške 13.277,57 eur a hotovosť vo výške 11.617,87 eur. Hotovostná časť bola zložená z úspor žalobkyne vo výške 4.979,09 eur a z úspor a darov žalovaného vo výške 6.638,78 eur. Dar žalovanému bol poskytnutý od rodičov žalovaného t. j. Ing. A. M., CSc. a A. G., rod. A. toho času nebohá od XX.XX.XXXX. Zmluva o darovaní finančných prostriedkov nebola spísaná, ale finančná hotovosť bola odovzdaná pri osobnej účasti žalobkyne, ako aj bol vyslovený účel darovania na kúpu rodinného domu. Toto darovanie finančných prostriedkov - darca Ing. A. M., CSc., ako jediný žijúci rodič žalovaného je ochotný pred súdom potvrdiť. Ostatné finančné prostriedky žalovaného boli tvorené z príjmu zo zamestnania: toho času od spoločnosti METALFIN a.s. Šaľa, a z podnikania na základe živnosti, ktoré bolo ukončené dňa 31.12.2011. Ďalej uviedol, že žalobkyňa uvedený rodinný dom užívala počas trvania manželstva do 14.6.2012, a po rozviazaní manželstva od apríla 2012 do 31.08.2012 rodinný dom užívala sama, náklady na prevádzku neuhrádzala a spôsobilá žalovanému dlh, ktorý do dnešného dňa znáša. Uvedené skutočnosti žalobkyňa ako ani jej právna zástupkyňa neberú do úvahy pri vysporiadaní nárokov BSM za trvania manželstva. Naďalej trvá na spôsobe vysporiadania BSM uvedeného v doplnení podania odvolania proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 17C/281/2015.

14. Vo svojom vyjadrení zo dňa 26.05.2017 žalobkyňa uviedla, že zotrváva na svojom pôvodnom stanovisku. Žalovaný svoj nárok žiadnym spôsobom nepreukázal, ani nenavrhol žiadne dôkazy a k prebiehajúcej súdnej konaní sa staval laxne. Ani v podanom odvolaní presne nevyčíslil sumu predstavujúcu dar a sumu ostatných finančných prostriedkov, ktoré mimochodom patrili do BSM a teda nie je možné ich zohľadňovať pri započítaní toho, čo jeden z manželov vynaložil zo svojho majetku na spoločný majetok. Žalobkyňa svoj nárok v súdnom konaní riadne preukázala listinnými dôkazmi, dokonca jeho existencia bola potvrdená aj zo strany žalovaného, ktorý neskôr zmenil svoje vyjadrenie iba o jeho výške. Žiadala napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť, pokiaľ ho súd neodmietne.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom

prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu I. inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalobkyňa sa svojím žalobným návrhom domáhala zaplata sumy 6.406 eur s poukazom na ust. § 150 veta druhá OZ, z ktorej sumy neskôr požadovala po čiastočnom späťvzati sumu vo výške 6.289,10 eur, a ktorú jej súd i priznal.

17. Žalovaný sa domáhal zaplata sumy 6.306,84 eur rovnakým titulom ako žalobkyňa, úhradu vo výške 1/2 zo splateného úveru vo výške 1.688,79 eur a výživného vo výške 312 eur, spolu 8.307,62 eur, ktorý návrh však súd zamietol pre nezvládnutie dôkazného bremena žalovaného a v prípade výživného z dôvodu, že dlžné výživné nemôže byť podkladom pre rozhodnutie súdu v tomto konaní.

18. I keď výroková časť rozsudku o vyporiadaní BSM obsahuje vždy viacero výrokov (mediálnym o tom, čo sa z BSM prikazuje tej ktorej strane a o tom, či a čo má jedna z nich plniť druhej na ich úplné vyrovnanie), treba na toto rozhodnutie hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva strán z BSM a konštituovať ich nové práva. Ak strana napadne odvolaním rozsudok súdu I. inštancie o vyporiadaní BSM (či už ako celok, alebo niektorý z jeho výrokov, pokiaľ pravda nejde len o napadnutie inej časti rozsudku, než tej, ktorou sa rozhoduje vo veci samej), odvolací súd nie je (§ 379 písm. c/ CSP, predtým § 212 ods. 2 písm. d/ O. s. p.) viazaný rozsahom odvolania. V takom prípade žiaden z výrokov odvolaním napadnutého rozhodnutia vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP); odvolací súd musí preskúmať celé rozhodnutie súdu I. inštancie (všetky jeho výroky vo veci samej).

19. S ohľadom na obsah odvolania žalovaného, predmetom prieskumu odvolacieho súdu, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce nárok žalobkyne na priznanie sumy 6.289,10 eur a nezohľadnenie nároku žalovanému v časti, kde súd zamietol vzájomnú žalobu o zaplata sumy 7.995,62 eur.

20. Aplikačná prax upustila od požiadavky úplného vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva. Preto je potrebné ustanovenia OZ vykladať tak, že predmetom vyporiadania budú zásadne tie veci, ktoré označia účastníci konania s tým, že ak opomenuli niektoré veci uviesť, pre tieto bude platiť režim zákonného vyporiadania v zmysle § 149 ods. 4 OZ.

21. Podľa ust. § 150 OZ, Pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

22. Doterajšia judikatúra súdov Slovenskej republiky, v R 49/1973 dospela k záveru, že vec nadobudnutá za trvania manželstva sa stane predmetom BSM, pokiaľ nie je obstaraná za finančné prostriedky, ktoré sú majetkom len jedného z manželov. V stanovisku R 42/1972 bol vyslovený záver, že pri nadobudnutí vecí z prostriedkov patriacich jednak do BSM, jednak do osobného majetku niektorého z manželov, sa takto nadobudnuté veci stávajú predmetom BSM bez ohľadu na rozsah použitých prostriedkov z BSM.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala zohľadnenia vlastných finančných prostriedkov vo výške 6.289,10 eur, žalovaný vo výške 6.306,84 eur, ktoré mali byť ich vnosom do kúpy nehnuteľnosti a žalovaný navyše žiadal i o úhradu 1 z úveru v sume 1.688,78 eur.

24. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že manželstvo medzi stranami sporu bolo uzatvorené 9.11.2002 a bolo právoplatne rozvedené 14.6.2012. Medzi stranami nebolo sporné, že nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Šaľa, odbor katastrálny, zapísané na LV č. XXXX, k.ú. W., a to:

- stavba - rodinný dom so súp. č. XXX na pozemku parc.č. 331/7;
- stavba - garáž so súp. č. XXX na pozemku parc. č. 331/8;

- pozemok registra „C“ KN parc. č. 331/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 390 m²;
- pozemok registra „C“ KN parc. č. 331/6 - záhrady o výmere 433 m²;
- pozemok registra „C“ KN parc. č. 331/7 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 169 m²;
- pozemok registra „C“ KN parc. č. 331/8 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 32 m², boli nadobudnuté počas manželstva a patrili do BSM, i keď tak žalobkyňa, ako aj žalovaný tvrdili, že finančné prostriedky v ich výlučnom vlastníctve (u žalobkyni suma 6.289,10 eur a u žalovaného suma 6.306,84 eur) boli použité na obstaranie predmetnej nehnuteľnosti.

25. Nesporným v danej veci bolo i to, že vyššie uvedená nehnuteľnosť v čase zániku manželstva, teda v čase zániku BSM existovala a následne bola vydražená v dobrovoľnej dražbe, o čom bola spísaná Notárska zápisnica N 1356/2014, Nz 32927/2014, NCRI 33600/2014 zo dňa 9.9.2014.

26. Súd I. inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že v danom prípade nejde o vyporiadanie BSM po rozvoде manželstva, jedná sa o zaplatenie žalovanej sumy s poukazom na citované ustanovenie (titul zaplatenia), čím zrejme myslel titulom nároku vyplývajúcim z ust. § 150 druhá veta OZ.

27. Manžel, ale nemôže uspieť pri vyporiadaní BSM s každou refundačnou požiadavkou, t.j. nárokom na vrátenie toho, čo vynaložil zo svojho majetku na spoločný majetok. Možno nahradiť investície, ktoré sa v spoločnom majetku ešte prejavujú, pokiaľ pred zánikom spoločného majetku manželov nebolo z toho už všetko spotrebované (porovnaj napr. Bičovský, J.: Bezpodielové spoluvlastníctví manželů, Praha Orbis, 1979, str. 185, obdobne tiež Pokorný, M. a spol.: Společné jmění manželů, Linde Praha, 2000, str. 185).

28. Predmetná nehnuteľnosť, do ktorej mala žalobkyňa investovať svoje výlučné finančné prostriedky mala byť predaná po rozvoде manželstva. Sama žalobkyňa nemala vedomosť o tom, či boli spotrebované všetky finančné prostriedky získané dražbou nehnuteľnosti. Domáha sa však zohľadnenia vlastných peňažných prostriedkov vložených do spoločného majetku, ktorý ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov existoval. Pokiaľ ale boli spotrebované všetky finančné prostriedky získané predajom nehnuteľnosti, takejto refundačnej požiadavke žalobkyni v zmysle § 150 OZ nemožno vyhovieť, i keď nie je pochybnosť o investovaní jej finančných prostriedkov do nehnuteľnosti. Bráni tomu skutočnosť, že predmetná nehnuteľnosť nie je predmetom vyporiadania BSM (netvorí masu BSM, nedochádza k jej rozdeleniu - prikázaniu niektorému z manželov). Spotrebované peňažné prostriedky získané jej predajom nemožno považovať za oddelený (výlučný) majetok niektorého z manželov. Pre realizáciu refundačnej náhrady chýba splnenie základných predpokladov a to investícia vlastného majetku, existencia veci patriacej do BSM, na ktorú bola investícia vynaložená a ktorá je predmetom vyporiadania (prikázania) BSM. Taká vec musí existovať v čase zániku BSM a tvoriť predmet vyporiadania BSM. Pokiaľ tomu tak nie je, nie je možné pri vyporiadaní prihliadať na to, čo niektorý z manželov vložil ako investíciu na jej obstaranie. (viď rozsudok NS SR sp. zn. 7 Cdo 288/2013 zo dňa 18. novembra 2014)

29. Žiada sa upozorniť, že to čo každý z manželov vynaložil na spoločný majetok zo svojho, má mu byť uhradené zo spoločného majetku druhým manželom, avšak len vo výške zodpovedajúcej pomeru veľkosti podielu, ktorého sa každému z nich dostáva z bezpodielového spoluvlastníctva (viď R 57/1970). Pohľadávka toho z manželov, ktorý zo svojho výlučného majetku niečo vynaložil na majetok v BSM, nesmeruje totiž voči druhému manželovi - smeruje proti celému BSM. Vzhľadom na to hodnotu toho, čo jeden z manželov vniesol zo svojho do majetku v BSM, treba odpočítať od hodnoty majetku v BSM, teda nie od sumy, ktorú by mal na úplné vyrovnanie vyplatiť jeden spoluvlastník druhému spoluvlastníkovi. Ak by bola exmanželovi nahradená celú sumu vynaloženú z jeho výlučných prostriedkov na nadobudnutie spoločnej veci, bol by druhý manžel ukrátený a prvý by bol zvýhodnený.

30. Z uvedeného vyplýva, že záver súdu pokiaľ žalobkyni priznal sumu 6.289,10 eur bol predčasný, nakoľko z vykonaného dokazovania nie je zrejmé, či boli spotrebované všetky finančné prostriedky získané predajom nehnuteľnosti a v prípade ak áno na čo boli použité (resp. či všetky na splatenie úveru).

31. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že okrem nehnuteľnosti, ktorá bola predaná na dražbe, nenadobudli manželia žiadne iné nehnuteľné resp. huteľné veci, ktoré by boli predmetom vyporiadania BSM. Podľa tvrdenia žalovaného na kúpu vyššie spomínanej nehnuteľnosti boli použité prostriedky poskytnuté žalobkyňou, prostriedky z hypotekárneho úveru a tiež podľa tvrdenia žalovaného aj z jeho výlučných prostriedkov.

32. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal s tvrdeniami a nárokmi žalovaného v danom smere. Hoci svoje tvrdenie o poskytnutí svojich výlučných prostriedkov (vo výške 6.306,84 eur) v konaní pred súdom I. inštancie nepreukázal, resp. v danom smere nenavrhol žiadne dokazovanie, tu platí to isté ako pri nároku žalobkyne. Žalobkyňa však nepoprela tvrdenie o sume, ktorá mala byť použitá na získanie predmetnej nehnuteľnosti (25.559,32 eur) ako ani to, že na jej kúpu boli použité i finančné prostriedky z hypotekárneho úveru.

33. Hoci žalovaný vyslovene nenapadol druhý výrok rozhodnutia súdu I. inštancie, súvisí s vecou samou a podľa obsahu odvolania žiadal o zohľadnenie svojich nárokov v súvislosti vyporiadaním BSM, preto bola i táto časť (až na nárok na výživné) predmetom prieskumu odvolacieho súdu. Žalovaný (okrem zohľadnenia svojich finančných prostriedkov na kúpu nehnuteľnosti) žiadal aj o zohľadnenie finančných prostriedkov, ktoré platil v súvislosti s poskytnutým úverom, preto bolo potrebné sa uvedeným i zaoberať. Súd I. inštancie síce zamietol vzájomný návrh žalovaného v tejto časti s odôvodnením, že uvedený úver bol splácaný počas manželstva a zo spoločných prostriedkov (ktorá skutočnosť však z obsahu spisu nevyplýva), treba však tiež podotknúť, že k dražbe nehnuteľnosti prišlo v r. 2014 (to je viac ako dva roky po právoplatnosti rozvodu manželstva).

34. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že z vykonaného dokazovania nie je zrejmé ani to, aký hypotekárny úver na kúpu nehnuteľnosti bol poskytnutý. Či išlo o spoločný úver, ktorý bol uzatvorený tak žalobkyňou ako aj žalovaným, resp. iba jedným z manželov, ako ani to či úver už splatený bol. Podľa tvrdenia žalovaného tento splácal on. Nie je bez významu ani to (ako je už vyššie uvedené), na čo boli prostriedky získané predajom nehnuteľnosti použité a či boli všetky spotrebované po predaji nehnuteľnosti.

35. Podľa ustálenej judikatúry ak vznikol za trvania manželstva dlh, z ktorého bol zaviazaný len jeden z manželov (napr. uzavrel vlastným menom zmluvu o pôžičke) nejedná sa o spoločný dlh. Ale ak takto získané peniaze použije na kúpu určitej veci (ak bola za ne získaná určitá majetková hodnota), patrí aj táto hodnota (za splnenia ostatných podmienok uvedených v § 143 OZ) do bezpodielového spoluvlastníctva (bez ohľadu na to, či bola zmluva o pôžičke uzavretá platne). K záväzku manžela, ktorý takto zaobstaral peniaze a je povinný ich vrátiť (či už ako plnenie zo zmluvy alebo ako neoprávnený majetkový prospech v prípade, že zmluva o pôžičke nebola platne uzavretá) a ktorý ich vynaložil v skutočnosti na spoločný majetok zo svojho, sa prihliadne potom pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Obdobne ak počas manželstva jeden z manželov vykonal nejakú splátku na svoj úver (pôžičku), tak túto sumu (splátku) musí vrátiť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a tá sa bude vyporiadavať. Ak každý z manželov vynaložil na spoločný majetok peňažné prostriedky z pôžičiek (úverov) uzavretých každým z nich samostatne, treba ich vyporiadať ako vnos, vynaložený každým z nich na spoločný majetok, keďže § 150 OZ upravujúci vyporiadanie BSM ustanovuje, že každý z manželov je pri vyporiadaní oprávnený požadovať, aby mu bolo uhradené, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok (porov. uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 1151/2007).

36. Súd I. inštancie svoj záver o nároku žalobkyne bez zohľadnenia tvrdení žalovaného a vyššie uvedených skutočností, v odôvodnení preskúmaného rozsudku bližšie nevyargumentoval v dôsledku čoho jeho záver je nepreskúmateľný a odníma účastníkom možnosť konať pred súdom.

37. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdny musí pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať

tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho zámery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súdny prítom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p., obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

38. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č.1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP (odňatie možnosti konať pred súdom).

39. Uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu I. inštancie, ktorý považoval nárok žalobkyne za dôvodný, bez posúdenia všetkých podstatných okolností majúcich vplyv na priznanie finančnej náhrady žalobkyne, mali za následok, že napádané rozhodnutie nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení § 157 ods. 2 OSP (účinného do 30. júna 2016, t.j. v čase rozhodovania súdu I. inštancie), na riadne odôvodnenie rozsudku, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

40. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu I. inštancie v napadnutej časti vo veci samej (i v zamietajúcej časti vzájomnej žaloby) a tiež v súvisiacom výroku o náhrade trov konania a povinnosti zaplatiť súdny poplatok a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

41. Povinnosťou súdu I. inštancie bude vo veci v zmysle intencií odvolacieho súdu doplniť dokazovanie v naznačenom smere, opätovne vypočítať strany sporu, v prípade potreby doplniť dokazovanie a zohľadniť okolnosti v súvislosti s obstaraním nehnuteľnosti a charakterom finančných prostriedkov potrebných na jej obstaranie (v prípade úveru o aký úver išlo a zohľadniť i to kto ho splácal počas manželstva i po jeho rozvode, či už bol splatený, nakoľko v prípade ak zo spoločných prostriedkov bola vykonávaná splátka na individuálny úver jedného z manželov, táto suma by sa mala zohľadniť pri stanovení náhradovej povinnosti a naopak ten z manželov, ktorý použil svoje výlučné prostriedky na splácanie spoločného úveru, má nárok na ich refundáciu v danom pomere) a tiež i s tým, na čo boli použité peňažné prostriedky získané predajom nehnuteľnosti, či boli všetky spotrebované (pretože iba v takom prípade by sa mohlo uvažovať o náhrade v súvislosti s nárokom žalobkyne a žalovaného) a v závislosti od výsledkov dokazovania, tieto riadne vyhodnotiť, náležite sa vysporiadať s relevantnou právnou i skutkovou argumentáciou strán sporu.

42. Súd I. inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami účastníkov.

43. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku

a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie príпустnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).